

รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา
**The Strategic Leadership Model in School Management of Secondary
School Administrators**

ภูมิภควัฒน์ ภูมิพงศ์คชสร, วิรัตน์ มณีพฤกษ์,
ทัศนีย์ ช่อเทียนทิพย์ และ พงษ์กฤตย์ นามปพนอังกฤษ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

**Phumphakhawat Phumphonkhochasorn, Wirat Maneephruet,
Tassanee Chotientip and Pongkrit Nampaponangkul**
Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand
Corresponding Author, E-mail: phumphakhawat.ps@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วย 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอนันทบุรี อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอปอทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .26 – .85 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับดีมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในระดับดีมากเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผู้นำที่มี

* วันที่รับบทความ: 6 สิงหาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 11 สิงหาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 13 สิงหาคม 2564

Received: August 6, 2021; Revised: August 11, 2021; Accepted: August 13, 2021

ความคิดความเข้าใจระดับสูง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; การบริหารสถานศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstracts

This article aims to model strategic leadership in school administration of school administrators at the secondary school level. The sample group was teachers in schools, secondary schools. Chonburi Province consists of 11 districts, namely Mueang Chon Buri District, Phanat Nikhom District, Phan Thong District, Ban Bueng District, Si Racha District, Koh Chan District, Bo Thong District, Nong Yai District, Bang Lamung District, Sattahip District. and Koh Sichang District, for the academic year 2020, of 196 people. The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire. A total of 40 items had an Index of item Objective Congruence (IOC) equal to 1 and had their discriminating power using Pearson's Product Moment Correlation Coefficient between each item's score and the total score for the discriminant power (r) was between .26 – .85, with the confidence of the whole questionnaire by finding the alpha coefficient (α - Coefficient) equal to .98. The statistics used in the data analysis were percentage values. Mean and Standard Deviation

The results showed that Strategic leadership style in school administration of secondary school administrators in each aspect was at a very good level. When considering each aspect, most of them were found to be in very good levels. Ranked from highest to lowest, the aspect of having expectations and creating opportunities for the future was at the highest level. It was at a very good level in terms of leadership with a high level of understanding. It is at a very good level in a revolutionary way of thinking. At a very good level and the aspect of setting the vision is at a good level respectively.

Keywords: Strategic Leadership Model; School Administration; Secondary School Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขึ้นใหม่เพื่อนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของบุคคลและสังคม ทั้งนี้ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรงการกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาเป็นการกระจายภารกิจ อำนาจหน้าที่รับผิดชอบและการตัดสินใจในการบริหารงานจากระดับกระทรวงไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน โดยการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้าน

ต่าง ๆ จึงเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการช่วยให้คนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และจิตใจตลอดชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาชีวิตในแรกเกิดไปถึงวัยแห่งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเอง สร้างพลังครอบครัว ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างสรรค์พัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวมอย่างสันติจบจนถึงวัยสุดท้ายของชีวิต ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการวางรากฐาน สร้างสรรค์พัฒนาความเจริญมั่นคง และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก่สังคม ตั้งแต่ตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติและโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : 14)

โลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้โลกไร้พรมแดน การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงจึงเป็นเรื่องจำเป็น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่ สติปัญญาและความสามารถของคน การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวได้อย่างเต็มที่ เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาของไทยในระยะที่ผ่านมา จะพบว่าวิกฤตการณ์ทางการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือ เรื่องคุณภาพการศึกษา โดยจากปัจจัยดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ และพฤติกรรมที่ดีงาม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2548 : 46) ระบุว่าในการบริหารต้องมีการบริหารโรงเรียนโดยมีการแบ่งงานเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญแก่งานวิชาการในโรงเรียนเป็นสำคัญ เพราะการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานสำคัญ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนานักเรียน เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาโดยพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา อาจเกี่ยวข้องในทางตรงหรือทางอ้อมก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับงานวิชาการ ต้องมีความรอบรู้ในด้านการบริหารมีศิลปะและเทคนิคในการดำเนินงาน ติดตาม กำกับดูแล เพื่อให้ภาระงานต่าง ๆ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชาติให้มีคุณภาพอีกด้วย

โรงเรียนศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วย 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอนาทอง อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอกะฉันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอกะสีซัง โรงเรียนซึ่งจะต้องขับเคลื่อน

การศึกษาไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันด้านการศึกษาสูง และยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา พ.ศ. 2555 – 2558 โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางมุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบทบนพื้นฐานที่ว่าประชาชนเข้มแข็งและมีความรู้คือทุน ที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน โดยจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก เยาวชน ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งในเมืองและชนบท ปัญหาอีกบางประการ กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นบุคคลในพื้นที่และได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมาเป็นระยะเวลานานหลายปี จึงมักจะบริหารงานด้วยระบบการบริหารงานแบบเดิม ๆ ตามความคุ้นเคย ไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ และมีความเข้าใจในสถานการณ์ด้านการศึกษาในปัจจุบันยังน้อยไป ปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน เท่าเทียมกับทุกโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน (อดิถัน กือชา, 2555 : 35-36)

รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้นำ กระบวนการกำหนดทิศทางสร้างทางเลือกและนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้นำตามทฤษฎีนี้จะเชื่อว่าการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นไม่ใช่จะอาศัยโชคช่วย แต่จะต้องเป็นผลจากการที่คอยติดตามสถานการณ์เปลี่ยนแปลงทั้งภายในองค์กร การคาดการณ์ถึงอนาคตขององค์กรในระยะยาวและการพัฒนายุทธศาสตร์ เพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้นำในองค์กรต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ และการควบคุมหรือการประเมิน สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลได้ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น เกิดจากรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีการบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดการองค์การ การใช้ทรัพยากรที่หาได้อย่างคุ้มค่า รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์วิสัยทัศน์ในอนาคตและสานฝันให้เป็นจริง มุ่งสู่ความมีประสิทธิภาพขององค์กร รวมทั้งความมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นรูปแบบผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ผู้วิจัยนี้ขอเสนอรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้นำในองค์กรต้องมีรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์วิสัยทัศน์ในอนาคตและสานฝันให้เป็นจริง มุ่งสู่ความมี

ประสิทธิผลขององค์การ รวมทั้งความมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นรูปแบบผู้นำที่จะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร

วัตถุประสงค์การวิจัย

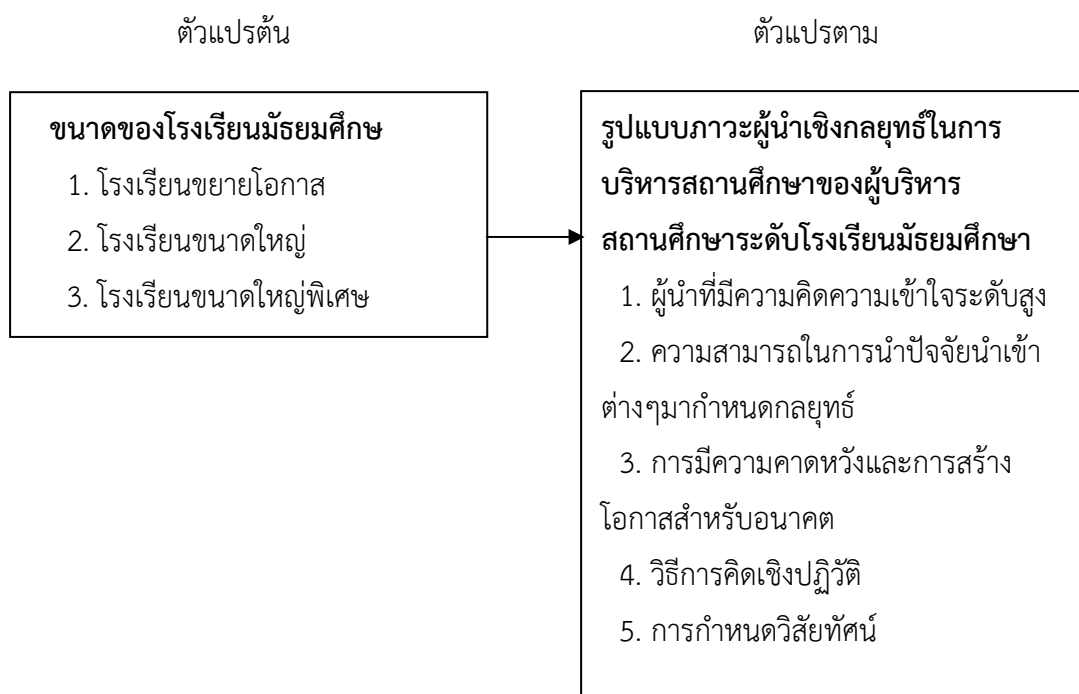
เพื่อศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ประชากร คือ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วย 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอนาน้อย อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 196 คน จากกลุ่มประชากรที่เป็นครูผู้สอนจำนวน 400 คน (ฐานข้อมูลโรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี : โรงเรียนในสังกัด (ชลบุรี) - สพม. 18.2564) ใช้วิธีการคัดเลือกแบบกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 1 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม ครูผู้สอนในโรงเรียนสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี มี 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการศึกษานักการศึกษามี 5 องค์ประกอบ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรที่ศึกษา 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน 1) วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .26 – .85 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .98 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 38)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการศึกษาและนักการศึกษาได้แก่ ดูบริน (Dubrin) กิลล์ (Gill) ร็อบบิ้น และคูลเตอร์ (Robbins and Coulter) ใน 5 องค์ประกอบ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดโดยได้ทำการศึกษาจากขนาดโรงเรียนมาเป็นตัวแปรของการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะขนาดโรงเรียนมีผลการบริหารของของผู้บริหารสถานศึกษาไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับทรัพยากรต่างๆของแต่ละขนาดโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ลำดับที่	บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	N=400			
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1.	ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.58	0.57	3	มากที่สุด
2.	ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆมากำหนดกลยุทธ์	4.60	0.46	2	มากที่สุด
3.	ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.65	0.67	1	มากที่สุด
4.	ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.54	0.87	4	มากที่สุด
5.	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.09	0.51	5	มาก
รวม		4.56	0.45		มากที่สุด

รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}= 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในระดับดีมาก เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.65$) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง อยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.58$) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) และ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

1. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)
2. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)
3. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)
4. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)
5. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$)
6. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทาง ขององค์การ และสามารถนำรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในสังคมให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงานของตนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นผลมาจากการปฏิรูปการศึกษา สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่มีการแข่งขันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดความทันยุคทันสมัย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยความเป็นผู้นำที่ เข้มแข็ง จึงจะสามารถสร้างความมั่นใจ ความมั่นคงให้กับคนในสถานศึกษาและก่อให้เกิดการยอมรับในการทำงานดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือ ทำงานให้ได้ผลมากกว่าความคาดหวังที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับงานวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของนาวันิตย์ (Naowanit Songkhram, 2013 : 23) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วย ข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิง คุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิง คุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิง ปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความเป็นได้ รองลงมาได้แก่ ความมีประโยชน์

ความถูกต้อง และความเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yamada (2000 : 67) ได้วิจัยเรื่อง ความรับผิดชอบและสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา เมืองเฟสโน รัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่าควรมีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเป็นผู้บริหารวิชาการแก่ครูผู้สอนได้รวมทั้งสามารถประเมินผล เพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ระบุว่าควรมีกิจกรรมกระบวนการทำให้เกิดทักษะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mickey (2000 : 4) ที่ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในเรื่องของวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาท้องถิ่น ใช้ในการเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของครูในโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า ผู้บริหารจะช่วยให้มีการพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ และในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนี้เป็นการปฏิบัติซึ่งต้องใช้เวลามากจำต้องอาศัยการวางแผน และการจัดการที่ดี อาศัยความร่วมมือของครูผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ผู้อำนวยการมีความสะดวก และคอยกระตุ้น รวมทั้งจะต้องเต็มใจสละอำนาจและยอมรับบทบาทใหม่จากผู้ร่วมงานหรือครู

จากการวิจัยศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ทำให้เกิดองค์ความรู้และได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติของความเป็นผู้นำการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา เชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล ซึ่งนำไปสู่การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ 1. ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2. ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆมากำหนดกลยุทธ์ 3. การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4. วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 5. การกำหนดวิสัยทัศน์ โดยผลการประเมินรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นได้และความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามารถนำรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นภาวะผู้นำแนวใหม่ซึ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การ โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรสามารถปรับตัวและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พฤติกรรมผู้นำเชิงวิสัยทัศน์นั้นต้องสร้างวิสัยทัศน์ที่เกิดจากการมองอนาคต มีความคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต้องเริ่มจากการวิเคราะห์สังเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ว่าสิ่งที่องค์การต้องการในอนาคตนั้นมีความเป็นไปได้ จากนั้นต้องเผยแพร่วิสัยทัศน์ สื่อสารวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน และปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนโดยแบ่งเป็น 1. โรงเรียนขยายโอกาส 2. โรงเรียนขนาดใหญ่ 3. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อให้วิสัยทัศน์นั้นเกิดขึ้นจริง โดยการสร้างแรงกระตุ้น จูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมมีการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่สมาชิก สนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ ต้องสร้างความไว้วางใจแก่สมาชิกและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาธน์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *จะปฏิรูปการศึกษาให้เกิดผลจริงได้อย่างไร . รายงานเรื่องสภาวะการศึกษาไทย ปี 2552-2553* . กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อดิถัน กือชา. (2555). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Naowanit Songkhram. (2013). *Developing a blended teaching style with proactive learning for Building Knowledge and ability to solve creative problems for students*. Bachelor of Education students in public higher education institutions Fiscal Year 2012. State Budget Fund.
- Mickey, B. H. (2000). *Instructional leadership: A vehicle for one urban principal to effective pedagogical restructuring in a Middle School*. Ed. D. Dissertation, Temple University.
- Yamada, A. T. (2000). *Elementary school principals' percentage of responsibilities and competencies for instructional leadership*. Ed.D Dissertation. Faculty of the Graduate school, University of the Pacific.